

Szerkesztőség:
Rimaszombatban, Pokorágyi-
utca 1. szám. Ide intézendő
a lap szellemi részét érdeklő
minden közlemény és levelezés

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:
Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: VASÁRNAP.

Felelős szerkesztő: KOMÁROMY ISTVÁN.

Kiadó-hivatal:
Rimaszombat, Deák Ferenc-
u. 8. sz. a. a könyvkereskedésben
— Ide intézendők a kiadó hiva-
talt illető- előfizetés, hirdet-
mény, nyilttér és egyéb felszó-
lalások.

A hirdetés díja:
Egy háromhasábos petitsor tér-
fogati . . . . . 12 fillér.
Többszöri hirdetésnél árked-
vezmény.

Nyilttér:
Egy sor . . . . . 40 fillér

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legcélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.

Szent István napján.

„Rólad emlékezvén csordulnak könnyei,
Búval harmatznak szomoru mezei“.

Magyarok első királyáról szól a régi ének. Aki siratja azt a nagy királyt, aki népének szervesét adva, egyuttal Krisztus valóságát terítette.

Hogy mekkorák szent István érdemei, hogy milyen hálával gondolhat vissza reá minden magyar: arra a legjobb bizonyíték ezredéves életünk. Nem maradt volna ez a nemzet egypár századnál tovább fen. ha szent István keresztény hitre nem téríti és a béke művére nem szervezi az európai nemzetek sorában.

Hogy ez a középkorban történt: azért nekünk, a haladás barátainak nem szükséges elfogultaknak lennünk, mert a középkorban is voltak jó intézmények, amelyek koruk fölfogásának megfeleltek, de épen az elfogultság a középkornak manap nem utánzásra méltó tulajdonsága.

Adjuk meg mindenkinek, ami őt megilleti, adjuk meg minden intézménynek a kellő tiszteletet, legyünk igazságosak mindenki irányában, mert az emberi kötelesség.

De szent István a miénk, ami őt királyaink legnemesebben érző és gondolkodó alakjai közé tartozik, akit a béke nagy művei éreznél maradandóbb emlékként dicsőítenek. Szent Istvánnal mi magyarok egyenesen dicsekedhetünk, hogy ő a miénk volt és legalább ezen a napon lélekben egybeforrva ülhettünk az ő tiszteletére nemzeti ünnepet.

Nem a harcok, a véres háborúk a királyoknak legnagyobb tettei, sőt szégyenünkben el kellene takarnunk arcunkat, hogy ez a barbárság a Krisztus utáni huszadik században is tenmaradt és virágozik közöttünk.

Szent István a béke műveinek, a magyar nemzet ujjaszervezésének volt dicsőséges előharczósa és ezek az ő nevéhez, mint valami jelvényhez fűződnek.

Olvassátok el a történelmet, miképpen hirdeti a népnek Krisztus hitét, miképpen épít templomokat és kolostorokat, a tudomány akkori egyedüli várhelyeit, miképpen alapít egyházakat, papságokat,

püspökségeket és fényes ellátással gondoskodik arról, hogy ezek nemzeti küldetésüknek minden tekintetben megfelelhessenek. Miként alkot frank mintára várispánságokat, amelyekből a maig fenálló megyei rendszer kifejlődik. Olvassátok el szigorú törvényeit, amelyekkel a hit- és erkölcs-tisztaságára ügyel. Olvassátok el fiahoz írt gyöngéd intelmeit s mondjátok meg: nem a legnemesebb lélek sugallta e ezeket? És nem voltak e mindezek a tények a középkor derekán, ezer évvel ezelőtt a kornak megfelelők és kitünők?

A magyar nemzet ezer éves fenállása azt bizonyítja, hogy igen.

Jobb lett volna talán, ha a kereszténységet két fenálló formája közül nem a nyugatit, a latint, hanem a keletit, a görögöt választja, mert hogy a görög forma megkezdéséről némi nyomokat találunk a történeti adatok közt!

De nézzük csak a velünk rokonfajú bolgárokat, akik nem egyebek, mint volgai hunnok. Ők a keleti görög formához csatlakoztak, szláv népek közé települtek, szláv apostolok vezették őket és a tiszta magyar vérű hunn nép a keleti görög vallás hatása alatt tökéletesen elszlávosodott! Nem ez várt volna e a magyarokra is, ha a keleti görög forma és a hazájukban lakó szláv népek kettős hatása alá kerülnek?

Jó volt e hát, hogy szent István nyugatról hívott hittérítőket és a latin formához csatlakozott a vallási téren?

Azt hisszük, a magyar nemzet ezeréves fenállása hangosan hirdeti, hogy igen.

Tűnjék el legalább szent István napján minden külömbőség, ami e hazában lakó népeket egymástól elválasztja. Forrjon össze a sokféle nyelvű, sokféle vallású nép első nagy királya tiszteletében e nemzeti ünnepet!

Hiszen ez a nyelvi meg vallási sokféleség sohasem volt siralmasabb, mint manapság. Micsoda erő volna ez az ország, ha husz milliónyi népe egy nyelven beszélne, egy vallásban tudna egyesülni!

Bizony ezért szól olyan szomorúan az a régi ének:

lyekben csak az nem tud gyönyörködni, a kinek lelke belefáradt az egyhanguságba.

En csak impressiókat, hangulatokat gyűjtök. Ez az én lelkemnek legkivánatosabb foglalkozása, — a csábító útleírásokat elvégzi Baedeker s a ki még ma is kíváncsi arra, hogy a Duna, vagy a vasút vonalak mentén mi mindent fog találni, vegyen a kezébe egy piros vagy barna táblás könyvet, az oldal zsebébe egy jól meghizlalt tárczát s induljon neki a világnak s gyönyörködje a megszabott recept szerint. De biztosíthatom arról, hogy az ekként utazónak nincsenek meglepetései, mert hangulatát megcsinálja a könyv, mely előre jelzi, ugyszólván percéről percére, hogy milyen prachtvoll és herrlich a vidék, vagy kilátás.

Az én úti tervem csak annyi volt, hogy elmegyek Nürnbergbe, útbá ejtem Bécsre, Salzburgot, Münchennt s megnézem azt ami e vonalon önként kínálkozik. És nem csalódtam. Teleszítam magam gyönyörűséggel — és valami csendes bánattal, valami néma, csak ott a lélek mélyén élő keserűséggel. Gyönyörködtetett az az ismeretlen idegen föld, melytől az úr Isten egyik kezével megvonta áldását de a másik kezével úgy felékesítette, mint egy fejedelmi menyasszonyt. — másfelől bántották lelkemet azok a páratlan gyűjtemények, melyeknek egyik s mindenestire számot tevő forrása a magyar föld s a magyar pénz volt. Ez a néma keserűség mindig ott settenkedett bennem, valahányszor valami olyant láttam, aminek minden isteni és emberi jognál fogva itt, a mi nemzeti múzeumunkban volna helye s hogy mégis nem itt van, ennek oka egyfelől a mi gyengeségünk, másfelől a jogokat tiszteletben nem tartó emberizsarnokság. Bécsben a mi szép és igazi műbecsesel bíró alkotás csaknem egytől egyig mind udvari és császári magántulajdon; a hatalmas Burg, a gyönyörű Schönbrunn, a két udvari muzeum az arzenál, az egyetem, az opera, az udvari színház, a kincstár, a fogadalmi templom és ki tudná mind felsorolni azokat az alkotásokat, melyek császári akaratból

„Hol vagy István király, téged magyar kíván,
Gyászos öltözetben te előtted sirván“.

Ezernyi bajjal küzködünk, ezernyi sebtől vérzik ez a szegény ország.

Milliók küzdenek napról-napra a megélhetés nehézségeivel és százezreknek osztályrésze a koldusbot, akiknek nincs betevő falatjuk ezen a tejjel-mézzel folyó ígért földjén, ahová Árpád, a magyarok első fejedelme, népét letelepítette.

Milliók szenvednek testi és szellemi erők birtokában az anyagi és szellemi előmenetel lehetlensége miatt. Mert e hazában a kiváltságosak, a protegáltak miatt csak ritka kivételként érvényesülhet az igazi tehetség. Az igazságtalan szenvedések fájdalmas jajszavát sokszor ökolbe fogott marokkal fojtja el a fenyegető elégedetlenség, amely fogsikorgatva morogja el: Milliók egy miatt!

Az ország anyagi boldogulását elősegítő földmívelésünk, iparunk, kereskedelmünk mind, mind kezdetleges, a régi mulasztások hatása alatt békóba verve nyög, sinylik.

De talán fényesebb, dicsőbb pihenő pontot kínál a kultúra, a tudomány?

Ne áltassuk magunkat, ne dicsekedjünk — megkezdődött ugyan e téren is a haladás, de nagyon hátra vagyunk. Itt is csak hangzatos jelszavak, a komoly munkához nem illő reklámhajhászás, a kényelmesebb megélhetésért eszközökben kevésbé válogatós küzködők marakodása a koncert, ez tárul föl leginkább vigasztalan, sivár kép gyanánt! Sok szép beszéd, sok fényes rakéta, kevés komoly munka. És ott leszünk maholnap, ha tovább is így megy, hogy dolgozni nem lesz érdemes, mert nem a munka, de a külső szereplés, a pajtáskodás, a klikkek az előmenetel egyedüli eszközei.

Bizony ha így megy tovább is minden téren, még megérhetjük, hogy Magyarországnak dolgos része Amerikába vándorol s itthon csak az marad, akit az állam tart el!

Ezekon a sötét állapotokon is gondolkodjunk szent István ünnepén. Mert nincs már más vigasztalásunk a valláson kívül. Csak a földöntuliak

jöttek létre? ki tudná kiszámítani a temérdek műkiesnek értékét, melyeket ez alkotások magukba rejtenek? ki tudná megmondani, hogy ez értékekhez minő kvótát szolgáltatott Magyarországnak? Ezeket a műkieseket — mint mondám — én a mi közönségünk számára felfedezni nem akarom, hiszen mindenki ismeri, a ki valaha a császárvárosban járt, de nem fojthatom el lelkem elégtelenségét arra a kérdésre, hogy például, a híres szt-miklósi lelet — Attila kincsei — melynek realis értéke is sok, műbecse pedig kiszámíthatatlan, miért került a császári múzeumba? És miért van ott a világ legnagyobb meteoritköve, melyet az Isten egyenesen nekünk adott — és miért vannak ott a győri, soproni s más magyar földi ókori leletek, miért gazdagították a mi főuraink az Eszterházyak, Pálfi s mások a császári múzeumot, holott mindezeknek itthon volna helye? Nem szégyelhetjük-e azt, hogy magyar emberek is segítettek megérlelni azt a gondolatot, mely az általános ismert dalban nyer kifejezést:

Es gibt nur ein Kaiserstadt
Es gibt nur ein Wien!

Csoda-e, hogy ez a vérré vált gondolat olyan erőssé és hatalmassá teszi azt a várost s annak minden lakóját hogy nemcsak uralkodni merészel, de tényleg uralkodik is egy mozaikszertű birodalom felett. Pólától Lembergig, az ojtói szorosától Passanig, mint a keréknek kullói a periferiától az agyhoz, úgy futnak össze az érdekeknek, a megalázkodásnak, a hódolatnak és kéznalásnak szálai Bécsbe, mert csak egy császárváros, csak egy Bécs van az egész világon!

Aztán tessék e tudatban magyar szívvel gyönyörködni azokban a remek gyűjteményekben, melyekhez jusunkat örökre elvesztettük. Bizony sokszor éreztem magamat olyan formán, mint az a végzett földes úr, ki egykori uradalmában, mint vendég tesz látogatást, a hol az új nagyságos úr és szolgálai többé már nem ismerik.

Emlékszem, hogy néhány évvel ezelőtt, a magyar

TÁRCZA.

Kis sirhalom . . .

Kis sirhalom, tele virággal,
Elnézegetlek szótlanul,
Szívem — apró virágaidtól,
Egy édes titkot eltanul.

Nem halt meg az, kit eltemettek.
Ha képe még szívünkben él;
Csak az halt meg, kit elfeledtek
S kiról már senki sem beszél!

Nem a szülék, nem a testvérek.
Nem a barát, nem a rokon,
Sem a kedves apró virágok
Könyvtől nem ázott hantokon. . . . P.

Rimaszombattól — Nürnbergig.

(Üti benyomások.)

II. A császárváros.

— Irta: Dr. VERES SAMU. —

Mindenekelőtt meg kell nyugtatnom azokat, a kik e szerény sorokat elolvassák, arról, hogy nem indultam felfedező útra. Mai világban, amikor ezer meg ezer ember vállalkozik arra, hogy egy kis pihenés, vagy légváltóztatás céljából utra keljen, igazi banalitás volna útleírásokkal nagyképűsködni. A magyar földről is tulnyomó nagy számmal látogatják Ausztria, Csehország s a Salzkammergut fürdőit s aki egyszer ez idegen földre kerül, nem mulasztja el fölkeresni a bajor Alpesekeket sem, a természetnek e pazarul összehalmozott alkotásait, me-

reménye nyújthat kárpótlást a földi szenvedésekről.

De azt is gondoljuk meg, mennyire fölemelné a magyar népet, ha szenvedései között a vallási egység vigasztaló állapota nyujtana sebeire irt, gyógyító balszámot.

Ha százados küzdelmek ezer viszálykodása után legalább ebben az egyben ledölné a választófal magyar és magyar között — ha egyforma lehetne a magyar legalább — Isten előtt.

Szent István szelleme ihlessen erre bennünket!

—hz.—

Rendkívüli megyei közgyűlés. A vármegye közönsége f. hó 24-én rendkívüli közgyűlést tart, ezt megelőzőleg 23-án pedig a tárgyakat előkészítő állandó választmányi ülés tartatik. A közgyűlés tárgyai az eddig megjelent tárgysorozat szerint a következők.

Tárgysorozat:

1. Vármegyei elispán hivatalos jelentése a garam-völgyi járás községeiben felállítandó állami elemi iskolák ügyének f. évi augusztus hó 7-én és következő napjaiban teljesített megvizsgálásának eredményéről.

2. Ezen megvizsgálás alkalmával Helpa községben felvett jegyzőkönyv.

3. A megvizsgálás alkalmával Polonka községben felvett jegyzőkönyv.

4. Ugyan-e tárgyban Pohorella és

5. Závadka községben felvett jegyzőkönyv.

6. Helpa község előjáróságának hivatalos előterjesztése a községhez és körjegyzői lak felépítése költségeinek fedezetére szükséges 12600 korona törlesztés kölcsönről kiállított kötelezvény jóváhagyása tárgyában.

Levél a csizi fürdőből.

Igen tisztelt Szerkesztő ur!

A mikor két héttel ezelőtt leszállva a csizi állomáson a vonatról, gömöri földet, szülőmgyém édes rögét éreztem a talpam alatt, olyanforma melegség járta át a főváros izzó levegőjében elernyedt idegeimet, mint a milyet a gyermeki szív érez, mikor rég nem látott édesanyja kebelére borul.

Hiába! Szülővármegyének, szűkebb hazánk iránt melegebb szeretetet érzünk, hiszen itt éltük át soha vissza nem térő ifjuságunk gondtalan napjait, ezek emléke ilyenkor mintha egy pillanat alatt édesen végigjárna szívünket, lelkünket s újra visszaadná az élet harcában annyiszor megtépett idealizmusnak fenséges erejét. Szeretem, nagyon szeretem ezt az édes szép gömöri földet, de azért nem leszek elfogult, a mikor egyet-mást elmondok.

Hiszen a szeretet gyöngédsége még nem elfogultság, nem igazságtalanság!

Már pedig ránk magyarokra ugyancsak rá fér az a megjegyzés, hogy nagyobb szeretettel vizsgáljuk, bíráljuk a saját magunk dolgát.

Mert esodálatos hibánk, hogy a magunkét csak útni szeretjük, a külföldit meg agyondicsérjük.

Mennyivel más a külföldi — otthon! Milyen rajongással, milyen szeretettel dicséri a külföldi saját hazája hírességeit, hegyét — völgyét; s mennyire bámultam meg sokszor az olaszt, milyen hévvel magasztalt néha valóban egvügyű haszontalanságokat, jelentéktelen dolgokat, vidékeket csak azért, mert ezek az ő hazájáé voltak!

Hol vagyunk mi még ettől?

Mikor értjük meg annyira önmagunk érdekét?

Itt is hallom hébe-korba a megjegyzéseket — főleg asszonyi ajakról — hogy „milyen unalmas itt.“

Bosszantanak vele.

Mert Istenem! — voltaképen önmagát jellemzi az, a ki így kiált fel; hiszen igazán művelt ember sehol a világon nem unakozhatik, mert ha nincs társasága —

politikai élet küzdelmeinek minő hatalmas vívmánya volt ez egyetlen egy kötőszócska: und. Mennyire boldogított mindnyájunkat az a tudat, hogy jövőre az egyszerű k. k. helyett minden magyar-osztrak közös intézményen ott fog ragyogni a k. und k. s ebből megfogja érteni mindenki, hogy a birodalom ura nemesak császár, hanem király is.

Ezóta nálunk mindaz, a mihez a közös birodalomnak valami jussa van, császári és királyi, de Bécsben minden csak császári, vagy legfőkébb k. k. und nélkül. Azonban bagoly is bíró a maga házában s e tekintetben a bécsiek úgy rendezkednek be, a hogy akarnak. És rekem mégis eszembe jut, hogy sok minden egyéb fizetéseken kívül az utóbbi negyven év alatt 400 millió korona civilisztát adtunk az uralkodónak mely összegnek egy század részét sem fordították arra, hogy valami maradandó becsü dolgot Magyarországon is alkossanak, oda át pedig még azt az egyszerű és szócskát sem bírták az egész vonalon fölépíteni.

Mi volna Ausztria a császári ház nélkül? És mivé lett volna Magyarország ha a budai várban nemzeti királyok ültek volna szent István trónján? Az uralkodó házak klaszikus fénye tapasztalható mindenütt, a hol az Isten felkentjei laktak: Rómában, Velencében. Versaillesben, Bécsben, sőt még Belgrádban is. Nálunk még azt is lerombolták, a mi az idők viharával dacolva fennmaradt volna. Száz meg száz régi emlék közül csak a vajdahunyadi vár az, melyet a nemzeti kegyelet megőrzött. — Mátyás királyi egykori palotájának falai nincsenek meg, Visegrád egy mesét regélő omladék. Murány várában kő-kővön hever, a Vág völgyén, az erdélyi hegyek között imitt—amott feltűnő romok beszélnek valami sejtelmes dolgot a régi magyar történelemből, de ki törődik ma azokkal az omladékokkal? A nemzeti létért való küzdelmei között nem ér rá, sőt pénze sincs arra, hogy romokat restauráljon, s ez a szegény ország Mohács óta kivül esett azon a spherán, melyen belül az uralkodói akarat új alkotásokban, vagy a régi dicsőség

itt pedig találhat, — de vannak gondolatai, a melyekkel szeretettel foglalkozhatik.

De felületes és igazságtalan is ez a megjegyzés.

Hiszen nyilvánvaló, hogy egy a szó szoros értelmében vett gyógyfürdő józanul nem lehet úgy berendezve, hogy egyik zajos mulatság a másikat érje, nem lehet örökös vidámság, dorbézolás tanyája, hanem természetesen csak nyugalmas, esendes hely, a melynek főcélja a természet erőinek kihasználása a beteg javára, a mi önmagától bizonyos szigorubb életmódot és nagyobb nyugalmat követel.

Ebben a tekintetben határozottan helyes mértéket tart a csizi fürdőigazgatóság, mert a kellő de nem túlhajtott szórakozásokról figyelmesen gondoskodik, de az ezen túl lévő irányt szigoruan hátrazorítja.

Talán néha túlszigoruan is!

Ugy hallok például, hogy egy pár ismétlődő éjjeli zene miatt — egyesek felszólítása folytán betiltattak az éjjeli zenék, pedig sohasem lépték túl a solid határokat. Szinte aggódva kérdeztem magamtól, hogy ugyan hová lesz a mi magyar szabadságunk, ha a most panaszkodó apáink által is gyakorolt kedves éjjeli zenét is betiltja a csendőr!

De nem panaszkodom, mert — újra hangsúlyozom — a gyógyfürdőben a beteg érdeke az első.

Ez pedig nyugalmat követel.

A csizi fürdő kiváló gyógyhatásáról a hozzáértő tudományos emberek már eleget irtak.

En nem állhatok a tudósok mellé, hogy még jobban kidicsérjem, mert ehhez laikus lennék.

De hogy igazságuk van a tudós orvosoknak, azt a csizi fürdő 20 éves eredményei bizonyítják helyettem és az a tagadhatatlan tény, hogy Csiz igazán minden reklám nélkül, pusztán jóforrásainak gyógyító ereje és kedvező természeti és éghajlati viszonyai folytán országos híre emelkedett.

En hiszem, hogy ha a tudományos analysis, a mely a csizi vizet a hallilipiki és darkau forrásokkal egyenlő sőt különb hatásnak mutatja — igaz: akkor Csizünk országos híre elérí nemsokára a világhírű magasságot is. Nem is csodálnám.

Hiszen annyi minden kedvező körülmény segiténé előre!

A jódvizen kívül az egy emberöltő speciális tapasztalatainak gazdagságával rendelkező kedves orvosunk Pazar Andor tudománya; — továbbá az a jó friss, de nem éles levegő, amely a legrekenőbb hőségben sem túrhetetlen, a jó, száraz lakások, a kitünő, olyan ivóvíz, amelynél még a Magas Tátra is alig ad jobbat és azután az az isteni tej és vaj!

A természeti előnyökön kívül a fürdőigazgatóság is lassan bár — de haladva mégis — előmozdítja s mindig kellemesebbé teszi az ittlétet.

Az új vendéglői ebédlő olyan felséges terem, magas, levegővel telt, nyitott oldalán befuttatva kaczer vadszőlővel; igazán különb, mint a budapesti füstös éttermek. Persze javítani való is akad.

Például sehogysem illik bele a fürdőpark kedves keretébe az, hogy az egyik (a Pazar-kert felőli) oldala nincs még gondosan kiképezve, magasabb és nincs elkerítve, úgy hogy egy félrelépés kell csak, és az ember a parkba guruljon.

Ezt bizony rendbe kell hozni és magasabban fekvő részét korláttal vagy szép kerítéssel ellátni.

Azután az utcaöntözés sem kielégítő. Legalább 3 szor napjában kellene, hogy pormentesítsenek az utak.

És ugyan hány korona kiadási többlet lenne abból, ha az a két öntöző legény a vízeshordóval nem egy, de három fordulót tenne meg naponta?

Komoly kifogásom van még az ellen is, hogy a fürdőkabinok tisztántartása nincs a legnagyobb szigorral ellenőrizve.

A papiron — mint a czigány libája a levélben — úgy tudom, megvan, de ez nem ér semmit. A valóságban kell meglennie!

Lehetetlen állapotokat szül az, hogy a kabin divánját por lepi.

Nem-e azt gondolja ebből a jóizlésű ember, hogy talán a kádat — amelyben reggeltől estig fürdenek — azt sem tisztogatják alaposan?

S mit szól ehhez a higiénie szempontja?

Kérlelhetetlen szigorúsággal, külön arra való ember alkalmazásával kell keresztülvinni a tisztaságot a fürdők-

emlékeinek fentartásában érvényesült. Főuraink kincses ládáinkban sokat megőriztek abból, a mi egyéni, vagy családi tulajdonuk volt, — de mennyivel több kallódott el a külföldieskedés korszakában, mennyi értékes klenodium került idegen népek birtokába egyes családok anyagi válságának idején! Csak egy hozzánk közel eső muzeumot kell megnézni, hogy ezek a gondolatok a magyar ember lelkében felébredjenek.

Dehát tulajdonképen nem azért mentem én Bécsbe, hogy azokban a dolgokban gyönyörködjem, melyek inkább elszomorítanak. Minek is törődni azzal a min változtatni úgy sem lehet? Egyszerűen utamba esett ez a büszke város, mint minden keletről nyugatra törekvő embernek. Még mikor Berlin és Szt. Pétervár, mint világvárosok, csak ábrándos körvonalakban léteztek, a művelt nyugaton az a felfogás uralkodott, hogy Európának keleti határa Bécsnél van, a Graben kapuin kell átvinni a civilizáció zászlóját Ázsiába, a hová Magyarország is tartozik s azokon a kapukon kell bebecsáttatást kérni annak, a ki a kultura forrásaiból tudni akar. Így volt ez még ötven év előtt is, de ma már a dolog kezd egy kissé megváltozni. A büszke császár város sokat vesztett hajdani jelentőségéből; fent Berlin, lent Budapest nőtt a nyakára, — ott a hatalmas Hohenzollernek, itt a megifjult magyar nemzet rakosgatják a jövő nagyág fundamentumait. És ennél a pontnál megtalálom a lelki megnyugvás kikötőt. Budapest nem a mult emlékeinek, hanem a jövőnek városa Fejlődés tekintetében nem versenyezhet vele a világnak egyetlen városa sem. Szép ifju, erős és magyar. Ötven év alatt túlszárnyalja Bécsét nagyságban is — mert külső szépségben ma is előtte áll Angol utazók állítják — tanum rá Achleitner salzburgi professor hogy a világnak nincs szebb nagy városa Budapestnél. Olyan jól esik ezt hallani idegen ember ajkáról! És azzal a megnyugtató tudattal megyek az udvarias Salzburgba, hogy csak egyetlen egy Budapest van a világon. (folyt. köv.)

ben úgy, hogy csak úgy fényeskedjék az utolsó polcz is a tisztaságtól, mint a nap.

E nélkül igazi fürdőről ne álmodozunk s e téren a felületesség, vagy nemtörődomség több kárt okozhat a fürdőnek, mint bármi más.

Végül figyelemmel kellene lennie a fürdőigazgatóságnak arra is, hogy a vendéglőssel olyan szerződése legyen, amely kizárja azt, hogy pl. a pincérezek udvariatiának, sőt gorombák legyenek, ami előfordult.

Semmi sem qualificál bennünket az idegen szemében inkább barbárrá, mint az ilyen látszólag jelentéktelen dolgok, azért ezekre különös súlyt kell fektetni.

Egyébként szivesen és örömmel ismerem el, hogy a fürdőigazgatóság lassan bár, de halad és igyekszik a szegény magyar faluból igazi világfürdőt alkotni.

Jól esik látni a szépen fásított utcákat, parkokat, a csint és tisztaságot.

De még ez csak a kezdet, amelynél megállani nem szabad.

Mert aki nem halad — elmarad. En hiszem s szeretettel gondolok rá, hogy Csiz-ünk továbbra is a fejlődés útján fog haladni.

Szívvel kívánom, hogy úgy legyen.

Hanem akkor bátran... előre!!

Csiz, 1905. aug. 15.

Igaz tisztelettel:

Dr. Gál Pál,
budapesti ügyvéd.

A gömöri papok nyári mulatsága.

E czímmel vettük vármegyének egyik széles körökben ismert és tiszteletben álló tanítójától e cikket és közöljük szöszertint kommentár nélkül:

„A gömöri ref. papok e hó 8-án nyári mulatságot rendeztek a putnoki fürdőben, a mely alkalommal még hangversenyt is rendeztek bizonyos jótékony cél javára. A tudósítónak rendes körülmények között az volna a feladata, hogy a mi társadalmi életünk szürke egyhangúságának szemlélése közben minden mozgalmassabb jelenséget örömmel üdvözöljön s a gömöri papságnak eme első próbálkozásáról egyszerű tudósítás keretében számoljon be a nyilvánosság előtt. Ezt várják, erre számítanak bizonyára azok is, a kik tisztán látható meggondolatlan ságból e mulatság rendezésének módozatai által sem a társadalomnak, sem a mi kalvinista egyházi életünknek nem tettek jó szolgálatot. Am sajnosan kell kiabrándítani őket, mert ez alkalommal sem én, sem pedig a komolyabban gondolkozó közvélemény nem térhet ez összejövettel fölött csak egyszerűen napirendre. Nem pedig azért, mert augusztus 8-án gömörmegye ref. papsága összetépte, megtaposta azt a testvéries, barátságos szövetséglevelet, a melyet a tanítóssággal kötött, és a melyet évtizedek óta becsületes jóakarattal meg is tartott. Azzal a semmi által nem indokolható tényével, hogy ebből a mulatságból teljesen kizárta a ref. tanítósságot, szembehelyezte magát az egyházmegye régi, egészséges szellemével, a tanítósságot pedig gazdagította egy keserű csalódással.

Ki kell ugyan jelentenem a valóságnak megfelelően, hogy a papok között elég sokan voltak olyanok, a kik a tanítósság mellőzéséről a legnagyobb megbotránkozással értesültek, mert arra az egyedül helyes álláspontra helyezkedtek, hogy az ilyen elszigeteltségre való törekvés épen magával a tanítóssággal szemben sem nem jogos, sem nem igazságos. Az intézőség azonban másként határozott, s habár a családias jellegű, de azért jótékony célú mulatságra a papi testületen kívül álló családok is elég szép számban kaptak meghívót, a tanítósságot teljesen mellőzték. Putnok város intelligentiája nagyrészen ott volt, de meghívót még a helybeli tanítók közül sem kapott egy sem.

Midőn e szomorú tényt konstátálom, nem maradhatok az egyszerű tudósítás szűk keretében, mert itt már elvi kérdéssről van szó, a melyet egy kis körültekintéssel, parányi jóakarattal talán mégis jobb lett volna elkerülni. Akármit beszélnek, akárhogy szépítségsek is a dolgot, gömörmegye ref. tanítóssága számolni fog a Putnokon teremtett helyzettel, s szívének teljes keserűségével fogja feljegyezni augusztus 8-ikának dátumát. Hejh! de szép is az elmélet, de szép is, mikor hivatalos és nem hivatalos uton oly gyakorta hangoztatjuk az egyház és iskola, a pap és tanító testvéries szövetségét. Csak az a baj, hogy a gyakorlati élet így peesételi meg ezt a szövetséget s a papi szószék nem épen mindig közeledik teljes jóakarattal az iskolai katedrához.

Száz szónak is egy a vége: Putnokon hiba történt. Az eljárást sem indokolni, sem védeni nem lehet, mert biztos értesülésem van arról, hogy az összejövettel, előmunkálatai közben egyesek részéről megtörtént a jóakaratu figyelmeztetés, így tehát nem véletlenséggel, de egyenes szándékosággal állunk szemben. Nem kutatom, mi volt a mellőztetés igazi oka, de mint szabadelvtűen gondolkodó kalvinista ember, úgy találom, hogy az nem a tanítósságnak, hanem a papságnak válik szegényére, mert ilyen eset, eddig legalább, még példátlan a mi egyházi életünkben. A tanítósság ma már oly tiszteletreméltó társadalmi posztóval bír, hogy akár komoly munkában, akár mulatságban bátran ülhet vele a pap egy asztal mellé. A papnak a papi palást, a tanítónak pedig a közvélemény által elismert közhasznu tevékenysége ha nem is egyenrangú, de mindenesetre egyforma dekoruma. Ezzel a közfelfogással egyes rátartó lelkek kedvéért kár volt gömörmegye papságának szembehelyezkedni s a tanítósság erkölcsi önérzetét ily tapintatlanul megsérteni.

Egyébiránt a már megtörtént dolgon változtatni nem lehet. De ha aztán bárki is meggondolatlanságból szelet vet, ám maga lássa, ha vihart arat. Jól ismerem gömörmegye ref. tanítói karát, tudom, hogy belepirul e nem várt arculifttésbe, de aztán napirendre tér e dolog felett is. Amde igazságot szolgáltat a közvélemény, s az augusztus 8-án Putnokon tartott mulatságot épen nem sorolja a mi egyházi életünk kedves emlékei közé.“

Értesítés.

A rimaszombati állami polgári leányiskolában a jövő 1905—6-ik iskolai évre szóló beiratások szeptember hó 1., 2. és 3-ik napjain, délelőtt 8—11-ig és délután 2—4 óráig eszközöltetnek az intézet tanácskozó termében. A felvételi és javító vizsgálatok szeptember 5-én, a

magánvizsgálatok 6-ikán tartatnak. Az iskolai év ünneplés megnyitása szeptember hó 7-ikén d. e. 9 órakor történik.

Figyelmetlennek a beiratkozni kívánók, hogy a szeptember 3-ika után jelentkezők csakis kivételesen a késedelmüknek teljesen eltagadható indoklása mellett vétetnek fel.

Felkérem a t. szülőket, hogy a beiratkozásra kitűzött napokon a tandíjjal — esetleg a tandíj elengedéseért szóló szegénységi- és iskolai bizonyítvánnyal felszerelt folyamodványokkal — ellátva, gyermekeikkel személyesen megjelenni és gyermekeik iskolai, születési és himlőoltási illetve újraoltási bizonyítványait magukkal hozni szíveskedjenek.

A tandíj egész évre 20 korona, beiratási díj 4 korona, tanszerletmény 5 korona, orsz. tan. nyugdíj-illetmény 30 fillér, összesen: 29 korona 30 fillér.

Vidéki szülők gyermekeiknek a városban leendő elhelyezése ügyében forduljanak az intézet igazgatójához, aki készséggel ad felvilágosítást és ajánl megfelelő, mérsékelt áru jó helyeket.

Vidéki növendékek leendő lakásukat az iskolai év elején, még mielőtt helyüket elfoglalnák, belegeyezés végett az intézet igazgatójának bejelenteni tartoznak.

Az igazgató előzetes engedélye nélkül a városban senki sem fogadhat fel növendéket ellátásra.
Rimaszombat, 1905 augusztus 15.

Kathona Géza, igazgató.

Beiratások. A rimaszombati állami elemi fiú- és leány mindennapi, továbbá az ismételő leányiskolában az 1905./6. iskolaév szeptember hó 1. és 2-ik napján a javító- és felvételi vizsgálatokkal, 3 ikától 9-ikéig pedig a beiratásokkal veszi kezdetét. A beiratások az illető iskolák helyiségében d. e. 8-tól 11-ig, d. u. 2-4-ig tartatnak. A tanítások szeptember 11-én kezdődnek.

Hirek és vegyesek.

Ünnepi istentisztelet. Ferenc József magyar király ó Felségének születésnapja alkalmából a helybeli róm. kath. templomban e hó 18-án Szeman Endre prépost-plébános rendkívül fényes segédlettel ünnepi hálaadó istentiszteletet tartott, melyen városunk összes hivatalainak tagjai közül nagy számmal jelentek meg. Az ünnepi mise fényes, mint mindig, ezúttal is nagyban emelte és fokozta Úthy Antalnak művészi eszen előadott, szívet-lelket felemelő és gyönyörködtető több szép hazafias és egyházi éneke

Személyi hírek. Gróf Serényi Béla volt államtitkár, országgazdálkodási képviselő, nagybirtokos i. hó 12-én családjával a Tatrába utazott. — Balassovich Ármin p. ú. kerületi felügyelő Késmárkról f. hó 14-én városunkba érkezett a helybeli pénzügyorség megvizsgálása céljából. A több napig tartó vizsgálat után a felügyelő teljes elismerését és megelégedését fejezte ki Joós Elek p. ú. főbiztos és Konratovics Elek biztos előtt. Innen a kerületbe utazott. — Id. Rábely Miklós lapunk kiadója és a polgári olvasókör elnöke, egészség helyreállítására céljából több hétre a várdéi vasas fürdőbe utazott.

Közigazgatási bizottsági ülés. A vármegye közigazgatási bizottsága pelsőci Hámos László főispán elnökelete alatt f. hó 14-én tartotta rendes havi ülését, a melyen rendes folyó ügyek nyertek elintézését.

Esküvő. Hamalár Lajos vármegyei árvaszéki jegyző, tb. ölnök f. hó 13-án esküdött hűséget Marton Imre pénzügyi titkár szép és kedves leányának Idának

Egyházi tanácsbíró választás. A gömöri ev. ref. egyházmegyében Kupay Dénes egyházi tanácsbíró helyébe — mint a f. hó 15-én felbontott szavazatokból kitűnt — a legtöbb szavazatot nyert Buzy Márton kövecsesi ref. lelkész választották.

Esküvő és eljegyzés. Szép ünnepély folyt le e hó 15-én felsővályi Nagy Pál pénzügyi tanácsos, nyug. pénzügyigazgató házában Rozsnyón. E napon esküdött örök hűséget Emilia nevű leányának dr. Freytag János rozsnyói főgimnáziumi tanár, s ugyancsak ekkor jegyezte el a másik leányt Katát, Paraszti Pál képviselőházi tisztviselő. Az esküvőnél tanúk voltak: Bernáth István és dr. Hajcsy Sándor. Az egyházi áldást pedig Batta György simoní ev. ref. lelkész adta az ifjú párra remek beszéd kíséretében.

Egyházmegyei gyűlés. A gömöri ev. ref. egyházmegye őszi rendes közgyűlését f. hó 31-ikén tartja Rimaszombatban. Ezt megelőzőleg folyó hó 30-ikán d. u. 3 órakor a főgimnázium tanácstermében a tanügyi bizottság fogja rendes gyűlését megtartani Buzi Márton egyházi és Bodor István világi elnökök elnökelete mellett.

Anyakönyvi kinevezés. A m. kir. belügyminiszter a velkenyei anyakönyvi kerületbe Ruszkay Istvánt teljes hatáskörrel anyakönyvvezető helyettesé nevezte ki.

Esküvő. Bizonyára sokan emlékeznek még városunkban a Batossy szántársulatával több ízben itt működött naivára: Dulich Mariskára, ki a közönség és különösen a fiátságság dédelgetett kedvence volt. Mint halljuk az úti színeszóné e napokban esküdött örök hűséget Gáthi Kálmán, a losonczy szántársulat bariton énekesének.

Egyházmegyei gondnok választás. A gömöri ev. ref. egyházmegye gondnoki állásáról leköszönt Farkas Ábrahám helyébe most ment végbe a választás. A szavazatokkal kedden f. hó 15-én bontották fel, s legtöbb szavazatot nyert Bornemisza István földbirtokos, ki megyeszerte köztisztviselőként áll a díszes egyházi állásra valóban méltó.

Félszázados tanítói jubileum. Szerdán folyó hó 23-ikán Vigtelkén jubilaris ünnepélyre készülnek, melyen az ev. ref. egyházmegye tanügyi bizottsága is jelen lesz. Borza Pál és Kovács Ede tanítók 50 éves működésének évfordulója alkalmából ugyanis az egyházmegye lerója elismerése adóját a tanügyi terepen valóban sokat fáradozott rátermet és ügybuzgó tanítókkal szemben.

Alapítvány. Gróf Andrássy Dénes, az áldozatkész főúr, ki a hazai művelődés s jelesen a képzőművészet előmozdításán fejedelmi alapítványokat tett, most belépett az Orsz. Magyar Képzőművészeti társulat alapító tagjai sorába.

Szabadságidő. Dr. Meskó Miklós vármegyei tisztí főorvos folyó hó 20-ikán három heti szabadságra utazik a főorvosi hivatalban ez ideig a teendőket dr. Zehery István vm. orvos végzi. Dr. Löcherer Tamás

vármegyei közkórházi és állami gyermekmenhelyi igazgató főorvos f. hó 14-én szintén szabadságra utazott; távollétében a közkórházban dr. Kármán Aladár, az állami gyermekmenhelyben: dr. Sigmund József másodorvos helyettesíti.

Athelyezés. Peppich Zsella dobsinai és Rutkay Aranka csongrádi állami tanítónők kölcsönösen által helyeztettek.

Katonai növendék. Adriányi Ernő nagyrőzei lakos Gábor nevű gyamfia a katonai alreáliskolába alapítványi helyre felvétetett.

Nyugdíjazás. Szomor Károly Salgóbanya--telepi tanító, ki hosszabb ideig működött Likéren és városunkbeli származású — a vallás- és közoktatásügyi miniszter f. évi. szeptember 1-től nyugdíjazta.

A helybeli polgári olvasókör védnöksége alatt álló temetkezési egylet f. hó 15-én Rábely Miklós elnökelete alatt választmányi ülést tartott, melyen a miniszterium által jóváhagyott módosított alapszabályokkal foglalkoztak, s több új tagot vettek fel.

Halálozás. Vármegyénk egyik köztisztviselőben álló régi, tekintélyes családját sujtotta mély gyász, folyó hó 15-én, Fernet Jenőné szül. báró Vecsey Erzsébet, Fernet Jenő nyug. törvényszéki elnök neje hunyt el e napon hosszas betegség után 77 éves korában, boldog házassága 51-ik évében Feleden. Folyó hó 17-ikén temették el ugyanott — nagy részvét mellett. A mélyen sujtott család következő gyászjelentést adta ki: „Fernet Jenő és gyermekei: Clementine özv. Makray Józsefné, Jenő, Aladár nejevel, Clementine és Erzsébet gyermekeivel; Anna özv. Spengel Sándorné; Erzsébet és Gyula, Olga leányával fájdalomtól megtört szívvel tudatják szeretet nejeinek, édes anyjuk és nagyanyjuknak Fernet Jenőné szül. ajnásköi báró Vecsey Erzsébet életének 77-ik, boldog házasságának 51-ik évében, hosszas szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után f. évi augusztus hó 15-én, délelőtt 1/2 12 órakor történt gyászos elhunytát. A megboldogult hűlt tetemei folyó évi augusztus hó 17-én délután 3 és 1/2 órakor fognak a róm. kath. egyház szertartásai szerint a feledi családi sírboltba örök nyugalomra tételni. — Az engesztelő szent mise-áldozat folyó augusztus hó 18-án Feleden a róm. kath. templomban fog az Urnak bemutatni. Örök béke lengjen áldott porai felett!”

A debreczeni menteleposztály parancsnoka Perczel Dénes kapitány a számvetőségi százados kíséretében f. hó 18-án ide érkezett, s még aznap szemlét tartott a helybeli mentelepen.

Szent Istvánnapi vacsora. F. hó 20-án Szent István napján a helybeli kath. körben társas vacsorát rendeznek. A vacsorára a körözött aláírási iven lehet jelentkezni.

Búcsú. F. hó 15-én Boldogasszony napján Abafalán és Uzapanyiton búcsút tartottak. Az előbbi helyen Istentisztelet után Fodor Gusztáv földbirtokos vendégszerető házában gyűlt össze az intelligens közönség, hol gazdag ebéd és ez után a Lózi bandája mellett reggelig tartó tánc volt. F. hó 20-án Szent István napján Méhében lesz búcsú

Templomszentelés Rozsnyón. A rozsnyói ev. ref. egyház új temploma elkészült s felszentelésének örömmünepélyét f. évi augusztus hó 27-én fogják megtartani istentiszteleti szertartások keretében. Ha Kun Bertalan püspök résztvehet a felavatáson a szertartást O fogja végezni. A felavatási istentisztelet délelőtt 10 órakor kezdődik. Délután 1/2 2 órakor közébdét rendeznek a „Fekete-Sas” vendéglő emeleti éttermében. Az ünnepi beszédet az egyház lelkésze, Réz László fogja mondani. Urvacsora osztási szertartást Ozinke István rimaszombati lelkész, egyházmegyei tanácsbíró fog végezni. Kolos István berzéti lelkész segédkezése mellett. Keresztelni pedig Vattay László rimaszécsi lelkész s egyházmegyei főjegyző fog. Ha talán az istentiszteleti szertartás ideje alatt a közönség mind nem férne be a templomba, a templomon kívül is fog istentisztelet tartatni, hol az ünnepi beszédet Lőkös Sándor páskaházi lelkész fogja tartani. Jelen lesz az ünnepélyen — többek között — a gömöri egyházmegye képviselőtében Nagy Pál esperes és Tornallyay Zoltán h. gondnok is. Lapunkat Komáromy István felelős szerkesztő fogja az ünnepélyen képviselni.

Uj csendőrségi laktanya. Sumjác nagyközség új csendőrségi laktanyát épített. Az erre vonatkozó képviselőtestületi határozatot, a vármegye törvényhatósága f. évi márciusi tavaszi közgyűlésén hagyta jóvá. Most pedig ezen határozat alapján az alispán a m. kir. csendőrkörületi parancsnoksággal kötött szerződést záradékoltá jóváhagyólag.

Rozsnyói csendélet. Rozsnyóról kapjuk a hírt, hogy az új rendőrkapitány Fáy István erőlyes fellépésével a rendet már helyreállította. Bizony ideje volt már, hogy egyszer Rozsnyón rend legyen, mert az utóbbi időben már az embernek személye sem volt biztonságban.

Tarka szinpad. A debreczeni és aradi színházak három tagja: Horváthné Novák Irén, Arday Ida és Arday Árpád a helybeli főgimnázium tornacsarnokában f. hó 17-én élvezetes előadást rendeztek, melyen városunk intelligens közönségének tagjai szép számban jelentek meg. Több apró darabot, vig és komoly jelenetet, sőt két egy felvonásos vígjátékot is adtak elő. A közönség nagy élvezettel gyönyörködött, különösen a két művésznő előadásában s őket lelkes tapsokkal üdvözölté. Horváthné két ízben gyönyörűen énekel is, Pásztor Gyula tanár ügyes zongorakísérete mellett. Az ügyesen összeállított s előadott darabok 11 órakor értek véget.

Ritka madárfaj került e napokban dr. Lendl Adolf kitűnő intézetébe. *Buteo ferreus* a neve — hosszú lábú ölyv. Valamivel nagyobb a téli ölyvnel, vörhenyes színű; keleti faj, mely eddig csak két példányban ejtetett szákmányul hazánkban. Ez a harmadik példány Bács-Zemplénmegyei községben került puszkavégre és nemsokára valamelyik hazai múzeum gyűjteményét fogja egy érdekes adattal gyarapítani. Sok érdemes ritkaság került már így módon Lendl dr. intézete és érdeklődő vadászok áldozatkészége révén muzeumainkba.

Korcsmái csendélet. A helybeli u. n. nagymérésben Oláh Ferenc marhabajász, ki Szabolcsból juhokat szállított Nógrádmegyébe, f. hó 17-én visszatérően olyan garázdálkodást vitt véghez, hogy alapos helyben hagyásra volt szükség, mely után az atyafi a kórházba került.

Konzervgyári gyűlés. A helybeli konzervgyár részvénytársaság folyó hó 19-én Molnár József elnöklésével rendkívüli közgyűlést tartott, melyen tekintettel a

gyári vállalat kárára elkövetett sikkasztásokra és a nehéz viszonyokra az igazgatóság és felügyelőség egyértelműleg azt javasolja, hogy a vállalat konzervgyári részét lehetőleg minél előbb berbeadják vagy eladás útján értékesítsék. A közgyűlés Ragályi Geza, Baksay István, dr. Rárossy Gyula, Süteő István, dr. Fodor Bela felszólalása után a közgyűlés a felmentvényt a felmerült sikkasztásból folyólag is az igazgatóság és felügyelőségnek megadta; a közgyűlés 20000 korona elsőbbségi kötvényt engedélyez, a konzervgyári részre vonatkozó ingó és ingatlanoknak haszonbérbe adására vonatkozólag az igazgatóság a felhatalmazást megadta. Már eddig is számos ajánlat érkezett be s kilátás van rá, hogy a gyár jövő sorsát minden megrázkódtatás és veszteség nélkül kedvezően és előnyösen lehet irányítani.

Csere. Szepesbéláról Rimaszombatba I. gimnáziumi osztályba járó tü-cserét ajánlanak hosszabb időre is. — Kérdésközlésekre utbaigaztást ad: a „Gömör-Kishont” kiadóhivatala.

Leforrázott gyermek. Dobóczán Botos Mária 1 1/2 éves kis leánya még ezelőtt négy héttel magára rántott egy nagy edény forró vizet a tűzhelyről, s oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy azóta folyton sínlődött, míg végre f. hó 17-ikén meghalt. Az esetet bejelentették a bírósághoz s a rimaszécsi kir. járásbíró elrendelte a boncolást, mely f. hó 19-ikén megejtetett, s most folyik a vizsgálat, terhel-e valakit mulasztás vagy gondatlanság?

Eladásra kerülő ménék. A helybeli m. kir. áll. mentelepen f. hó 28-án az osztály állományából eladásra kerülnek a következő ménék: 1. Fenék, angol 4 éves 167 cm. gesztenyepej; 2. Palfa, angol 8 éves 165 cm. gesztenyepej; 3. Ozora, angol 8 éves 168 cm. méz-szürke; 4. Bandi, angol 13 éves 165 cm. nyári fekete; 5. Nonius, nonius 4 éves 162 cm. sötétpej; 6. Frahu, arab s telvir 16 éves 161 cm. fehér szürke; 7. Gazlán, arab 8 éves 158 cm. penész szürke; 8. Maestoso-Erga, lyucezi 4 éves 164 cm. pej.

Uj fényképezési műterem. A Deák Ferenc utcában egy izléses és néhány kitűnően sikerült felvételt mutató fényképezési kirakat hívja fel a járó-kelők figyelmét. A kiképesítésre sok gondot fordított és nagy áldozatokat hozott Winter Szeren ugyanis egészen új, modern műtermet állított fel, melyben meglepő ügyességgel, pompásan sikerült felvételeket eszközöl felette jutányos áron. A képek tiszták, megszólalásig hűek s nyugodt lelkiismerettel hívjuk fel városunk és vidék közönségének figyelmét az itt letelepedett új fényképezési műtermére és produktumaira, melyek felől már eddig is legnagyobb elismeréssel és dicsérrel szólhatunk.

44.000 előfizetővel dicselkedhet Tolnai Világ Lapja, melyet királyi közjegyzői okirattal tud igazolni. Ez igazán paratlan eredmény a képes lapok történetében. Százával érkeznek az elismerések az előfizetők részéről Tolnai Világ Lapjához, s legyünk őszinték, azt meg is érdemli ezen lap, mert rendkívül érdekes, tartalmanál fogva mindenkinek az érdeklődését magára vonja. Ha valami nagy szenzációt olvasunk a napilapban, a legnagyobb áldozatok árán is megszerzi annak hűségét Tolnai Világ Lapja, s mar a legközelebbi számban bentáljuk az illető arcképet. Ez a lap igazi különlegesség. S ha tekintetbe vesszük, feltűnő olcsó előfizetési árat, batran mondhatjuk, hogy nincs olyan család, a hol ezen lapra szükség nem volna. Kérjen egy mutatványt Tolnai Világ Lapjából, ott részletes felvilágosítást talál, a külön, a laphoz járó ajándékra nézve is, de ha elő akar fizetni, előfizetési ár félévenként 4 frt. helyett 2 frt. 48 kr. Előfizetések a Magyar Kereskedelmi Közlönyhöz küldendők, Budapest, VII., Károly-körut 9.

Makk eladás.

A torna-leleszi határban, a Nanási-fele ősi bükk erdő, mely 1000 hízó sertés számba becsülve van, szabad kézből alulirt tulajdonostól kivethető.

Gross Jónás

Bekölcz, (u. p. Eger-Csehi.)

1-2

Fényképezési műterem.

Van szerecsém a nagyérdemű közönség b. tudomásra hozni, hogy helyben, a Deák Ferenc utca 12. házszám alatt egy, a mai kornak megfelelő fényképezési műtermet építettem és azt a nagyérdemű közönség részére folyó hó 15-én megnyitottam. Készítek modern izles szerinti képeket minden kivitelben, ugymint: olaj festmény, aquarel, pasztel, pigment minden színben, valamint valódi angol platina stb. képeket. Ugyanitt készítek életnagyságu fényképeket rendelések szerint. Észközlök speciális gyermek-felvételeket. — A bel- és külföldön szerzett saktapasztalataim föl-jogosítanak azon reményre, hogy a legfinomabb izlésnek is teljesen meg fogok teletni.

Műtermem egész nap nyitva.

Felvételek eszközöltenek borult időben is a legszebb kivitelben.

Izléses kivitel és olcsó árak.

Magamat a n. é. közönség b. pártfogásába ajánlván, maradtam kiváló tisztelettel

Winter Szeréna, fényképező.

Bejárát: Deák Ferenc- és Tompa Mihály utcákról.

Kiadó lakás.

Losonczy utca 36 szám alatt ujon épült ház, mely 3 kényelmes szoba, konyha, kamra, előszoba, pincze, fatartó és egyéb mellékhelyiségekből áll, bármely naptól bérbe vehető.

Ertekezhetni lehet ugyanott Stoloz Zsigmond tulajdonossal.

Hirdetmény.

2450. sz. — A nagyrőcei kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, miszerint a **nagyrőcei takarékpénztár** végrehajtónak **ö. v. Fűhrer Pálné** szül. **Gaszner Irma** ugymint kk. Fűhrer Julia, Fűhrer Pál és Fűhrer Andor törv. gyámja, Nagy Antalné szül. Fűhrer Jolán eperjesi és Ziman Edéné szül. Fűhrer Ilona beszercei lakosok, mint neh. Fűhrer Jenő örökösei végrehajtást szenvedettek elleni 350 kor. és jár. iránti végrehajtási ügyében 2160—905. sz. alatt kibocsátott árverési hirdetményben a jolsvai 2183. sz. tjkvben foglalt 3 sor. 338 hraji és 6 népsor szám alatti ház, udvar és kertből álló s Fűhrer Pálné szül. Gaszner Irma, Fűhrer Jolán férj. Nagy Antalné, Fűhrer Jenő, Fűhrer Ilona, kk. Fűhrer Juliska illetve Julianna, kk. Fűhrer Pál és kk. Fűhrer Andor tulajdonát képező ingatlanokra 2200 korona kikiáltási árban Jolsva r. t. város városbázaéhoz **1905. évi szeptember hó 21 napjának d. e 10 órája** kitzetvén azon az 1881. évi LX. t. cz. 167. §-a alapján a jolsvai takarékpénztár végrehajtató érdekében is 500 korona tökékövetelés és járulékaik kielégítése végett megtartatni fog.

Kélt Nagyrőcén, 1905. évi augusztus hó 2-án a nagyrőcei kir. bíróság mint tkvi hatóság.

Gazda, kir. aljárásbíró.

Pályázati hirdetmény.

Alólírott község előjárósága ezennel pályázatot birtet a **Tamásfalva község belterületén építendő kőhidra**.

Felhívtnak mindazok, kik ezt felvállalói óhajtnák, hogy a zárt ajánlatokat f. hó 24-ig a tamásfalvi körjegyzői irodába adják be, mert a később beadandó ajánlatok figyelembe vételén nem fognak.

A tervrajz a körjegyzői irodában megtekinthető. Tamásfala, 1905. aug. 13.

Garái Arnold, körjegyző.

Misák Mihály, bíró.

Vidéki szülők figyelmébe!

A szeptember hó elsejével megkezdődő iskolai évre **3—4 gimnáziumi növendéket** kedvező feltételek és szülei felügyelet gyakorlása mellett — ellátással vagy anélkül — elfogad **Ratkovszky Vilma** Pokorági-utca 31. sz., a gimnázium közvetlen szomszédságában.

2—3

Figyelmeztetés.

Van szerencsénk a t. közönséget értesíteni, hogy „**Eredeti Singer varrógépek**“ kizárólag a mi raktárainkban **Rimaszombatban, Erzsébet-ter 10. sz. alatt** (Éthey féle ház) az udvarban **STEINER KAROLY** megbízottunknál kaphatók.

A valódi és javított **Singer** megjelöléssel ajánlott és hirdett varrógépek nem azonosak a mi „Eredeti Singer varrógépeink“-kel, hanem csak egyik régebbi rendszerünk utánzatai. Tisztelettel:

9—10 **Singer Co. varrógép részv.-társaság**

Kiadó lakás.

Rimaszombatban, a **Rózsa-utca 26. sz.** alatt lévő **Tomcsányi-féle** lakás, udvar, istálló, melléképületek **1905. évi november 1-től** kibérelhetők, esetleg ezen ingatlanok örök áron is megvehetők. — Megbízott: **Dr. Ráróssy Gyula** ügyvéd Rimaszombatban.

4—*

Leány és fiu

fehérneműek mérték után megrendelhetők

Kirschner Zsigmond

divatruházában

ROZSNYÓ (Gömör-megye).

Allandó raktár: vászon, chifon, paplan, zsebkendő, stb. fehérneműkben.

2—3

A „Tompa“-szállodában

Gede István vendéglős kitünő minőségű „**Rizling**“ bornak literjét 32 krajczárjával, a „**Kardarka**“ sillert pedig 28 krajczárjával — utczán át kimérve árusít. — Elfogad bejáró étkezőket havi 30 koronáért.

18—26

Eladó ház.

Zeheri Gabriella tulajdonát tévő 2 szoba, konyha s mellék helyiségből álló **Tompa-utcai lakház** eladó. Bővebb értesítést ad **Süteő István** ügyvéd.

Magyar szabadsalom 29887—903.

Lábizzadás

elleni **Kerekes-féle** szabadalmazott kenős, melyet már több tekintélyes rimaszombati és gömörmegyei orvos kipróbált és kitünőnek talált, kapható: **GEDULY GÉZA** gyógyszerárban **Rimaszombatban**. — Egy tegey ára: **1 korona**. — Minden tegeyhez használati utasítás van mellékelve. Viszont elarusító gyógyszereszek % engedményben részesülnek.

Hirdetmény.

A nagyrőcei kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy **Lóvi József** helpai lakos végrehajtónak **ifj. Gyuricza János** helpai lakos végrehajtást szenvedő elleni 487 kor. 63 fillér tökékövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati királyi törvényszék (a nagyrőcei kir. járásbíró) területén lévő **Helpa község** határában fekvő az ifj. Gyuricza Jánosnak a helpai 149-ik számú tjkvben foglalt A. I. 2—6. 8—46. sorszám alatti külsőség és erdő legelő illetőségéből álló 11/133. sz. urbéresi birtokára a Gyuricza János és felesége szül. **Bezák Mária** javára bekebelezett élethossziglani hasznélvezeti jog fentartásával az árverést 2000 koronában megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1905. évi szeptember hó 29-ik napján délelőtt 10 órakor** **Helpa községben** a községházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át, vagyis 200 koronát készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadék-képes értékpapirban a kiküldött kezeihez letenni, vagy az 1881. évi LX. törvényezikk 170. §-a értelmében bánatpénzének a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kélt Nagyrőcén, 1905. évi július hó 20-án.

A nagyrőcei kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóság.

Gazda, kir. aljáró.

Finom házi nevelésben

és kitünő ellátásban részesülnek

a **dobsinai polgári leányiskolába**

járó növendékek havi 40 koronáért.

Német társalgási nyelv.

Zongora a házbán.

Ö. v. Lang Gusztávné,
Dobsinán.

2—2

ISKOLAKÖNYVEK

ódon és új állapotban,

továbbá

mindenféle **iskolai szerek**

nagy választékban kaphatók:

Ifj. RÁBELY MIKLÓS

köny- és papirkereskedésében **Rimaszombat**,

Deák Ferencz-utca 8. sz.

Id. RÁBELY MIKLÓS

KÖNYVNYOMDÁJA és KÖNYVKÖTÉSZETE RIMASZOMBAT, Pokorági-u. 1. sz.

Ajánlja a legújabb rendszerű gépekkel felszerelt, modern berendezésű **könyvnyomdáját, könyvkötészetét** minden e szakba vágó munkák pontos, gyors és izlés-teljes kivitelére a legjutányosabb árak mellett.

Iskoláknak: oklevelek, értesítők, bizonyítványok és kimutatások
Ügyvédeknek: intő-levelek, kérvények és keresetek, meghatalmazások, díjjegyzékek, kötvények, szerződések, óvások, levélpapírok, levélborítékok, stb.
Pénzügyintézeteknek: alapszabályok, értékpapírok, részvények és szelvény-ivek, betéti könyvecskék, üzleti könyvek, mérlegszámlák, stb.
Kereskedőknek és iparvállalatoknak: körlevelek, árjegyzékek, számlák, üzleti könyvek, czimkék és ragcédulák, intőlevelek, levélpapírok és borítékok cégnyomással, czimkártyák, üzleti jelentések, levelező-lapok, stb.
Falragaszok, hirdetmények, műsorok, étlapok, eljegyzési és esketési értesítők, meghívók, tánczrendek, gyászjelentések, névjegyek stb. elvállaltatnak
Könyvkötészetem — a legújabb gépekkel és segédeszközökkel felszerelve — mindenféle könyvkötői és diszmunkák kifogástalan elkészítését gyorsan és méltányos árak mellett felvállal.